

INFORMACJA NA TEMAT KULTURY W POWIECIE TCZEWSKIM ZA ROK 2022

Powiat Tczewski wykonuje zadania z zakresu kultury na podstawie:

- ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym – zgodnie z art. 4 pkt 7 powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej;
- ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach;
- ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Na mocy ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej jednostki samorządu terytorialnego mogą sprawować mecenat nad działalnością kulturalną, polegający na wspieraniu i promocji twórczości, edukacji i oświacie kulturalnej, działań i inicjatyw kulturalnych oraz opieki nad zabytkami. Jednostki samorządu terytorialnego mogą również ustanawiać i przyznawać doroczne nagrody za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury. Jednostki samorządu terytorialnego mogą także przyznawać stypendia osobom zajmującym się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury oraz opieką nad zabytkami.

I. BIBLIOTEKA POWIATOWA W GNIEWIE

Na mocy ustawy o bibliotekach jednostki samorządu terytorialnego są również organizatorami bibliotek. Powiat, jako jednostka samorządu terytorialnego, w myśl zapisów ustawy, organizuje i prowadzi co najmniej jedną powiatową bibliotekę publiczną. Zadania powiatowej biblioteki publicznej może wykonywać, na podstawie porozumienia, wojewódzka lub gminna biblioteka publiczna, mająca swoją siedzibę na obszarze powiatu. W przypadku Powiatu Tczewskiego zadania powiatowej biblioteki publicznej, na mocy porozumienia, od 2004 roku realizowała Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Gniewie. W 2022 roku zadanie to realizowane było przez Centrum Kultury i Biblioteka Publiczna w Gniewie, które powstało w 2020 roku, na mocy uchwały Nr XXVII/206/20 w sprawie połączenia Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. ks. Fabiana Wierzchowskiego w Gniewie i Gminnego Ośrodka Kultury w Gniewie.

Na mocy porozumienia jednostka ta wykonuje takie zadania, jak: zapewnienie dostępu do literatury naukowej, popularnonaukowej, zbiorów audiowizualnych i multimedialnych na terenie powiatu, pośrednictwo w zakresie wypożyczeń międzybibliotecznych na terenie powiatu, organizacja szkoleń i doskonalenia zawodowego dla pracowników merytorycznych bibliotek publicznych w powiecie, instruktaż i pomoc merytoryczna gminnym bibliotekom publicznym w powiecie, pomoc w organizacji bibliotek, sieci bibliotecznych, usług bibliotecznych oraz prawa bibliotecznego, doradztwo w zakresie inwentaryzacji i selekcji zbiorów. Powiat Tczewski, na

Informacja na temat kultury w Powiecie Tczewskim za rok 2022

realizację wskazanych zadań, corocznie udziela bibliotece dotacji celowej. W roku 2022 dotacja ta wyniosła **28.470 zł**.

Dotacja ta została przeznaczona na realizację następujących wydatków:

- częściowe pokrycie wynagrodzenia oraz składek na ubezpieczenie społeczne pracownika biblioteki, który realizuje zadania polegające na prowadzeniu powiatowej biblioteki publicznej – **12 423,03 zł**;
- prenumeratę prasy – **552 zł**;
- zakup nowości wydawniczych – **11 471,60 zł**;
- dostęp do publikacji elektronicznych LEGIMI i EmpikGo – **3 091,50 zł**;
- usługi telekomunikacyjne – **931,87 zł**.

Na terenie powiatu tczewskiego funkcjonują ponadto:

- 1) Miejska Biblioteka Publiczna w Tczewie posiadająca 9 filii,
- 2) Miejska Biblioteka Publiczna w Pelplinie posiadająca 2 filie,
- 3) Gminna Biblioteka Publiczna w Subkowach,
- 4) Gminna Biblioteka Publiczna w Swarzędzie,

W powiecie tczewskim działają również takie instytucje kultury, jak:

- 1) Centrum Kultury i Sztuki w Tczewie,
- 2) Fabryka Sztuk w Tczewie,
- 3) Dom Kultury w Subkowach,
- 4) Miejski Ośrodek Kultury w Pelplinie,
- 5) Biblioteka - Ośrodek Kultury w Morzeszczynie.

Warto wspomnieć, że w 2022 roku tytułem „Pomorski Bibliotekarz Roku” został wyróżniony Damian Domański – dyrektor Biblioteki – Ośrodka Kultury w Morzeszczynie. Nagroda ta skierowana jest do pracowników instytucji kultury, którzy poprzez innowacyjne działania odmieniają obraz bibliotek i zawodu bibliotekarza, a także cieszą się uznaniem społeczności lokalnej.

II. NAGRODY STAROSTY TCZEWSKIEGO W DZIEDZINIE KULTURY

Na mocy uchwały Nr XV/122/2020 Rady Powiatu Tczewskiego z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie przyznawania nagród i wyróżnień za wybitne osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej oraz upowszechniania i ochrony dóbr kultury Starosta Tczewski przyznaje również doroczne nagrody za wybitne osiągnięcia w dziedzinie kultury. Starosta dokonuje ostatecznego wyboru nagrodzonych na podstawie propozycji Kapituły Nagród Starosty Tczewskiego w dziedzinie kultury, która powoływana jest na mocy ww. uchwały na okres 5 lat. W roku 2022 upłynęła kadencja Kapituły, podziękowania za współpracę członkom Kapituły złożył Starosta Tczewski podczas uroczystej sesji Rady Powiatu Tczewskiego w dniu 24 sierpnia 2022 r. Zgodnie z zapisami ww. uchwały w skład Kapituły wchodzi: dwaj przedstawiciele Starosty Tczewskiego, Przewodniczący /Przewodnicząca Komisji Edukacji, Kultury, Sportu i Promocji, przedstawiciele poszczególnych gmin Powiatu Tczewskiego wskazani przez Prezydenta /Burmistrza /Wójta. W 2022

Informacja na temat kultury w Powiecie Tczewskim za rok 2022

roku Kapituła pracowała w składzie: Alicja Gajewska (Przewodnicząca Kapituły), Gabriela Makać, Magdalena Frost – Guz, Dorota Nawój, Magdalena Olszewska - Gibas, Stanisław Smoliński, Tomasz Resmerowski, Grzegorz Kilian. Komisja odbyła jedno posiedzenie (w dniu 25 lutego), na którym rozpatrzyła 2 wnioski:

Lp.	Imię i nazwisko /nazwa kandydata	Nazwa Wnioskodawcy	Rodzaj wnioskowanej nagrody
1.	Zrzeszenie Kaszubsko – Pomorskie oddział w Tczewie	Towarzystwo Miłośników Ziemi Tczewskiej	Nagroda za całokształt działalności w kategorii animacja kultury
2.	Laura Dziąba	Grupa Mieszkańców	Nagroda za działalność w roku 2021 w kategorii animacja kultury

Kapituła rozpatrzyła pozytywnie pod względem formalnym i merytorycznym oba wnioski i przedstawiła swoje propozycje do akceptacji Staroście Tczewskiemu. Starosta zaakceptował obie kandydatury, w związku z czym laureatami nagrody Starosty Tczewskiego w dziedzinie kultury zostali:

- 1) w kategorii nagród indywidualnych – Laura Dziąba,
- 2) w kategorii nagród grupowych: Zrzeszenie Kaszubsko – Pomorskie oddział w Tczewie.

Suma wypłaconych nagród wyniosła: **3.500 złotych**. Gala wręczenia nagród odbyła się 21 kwietnia 2022 r. w Restauracji „Piaskowa”.

Zgodnie z regulaminem, w 2022 roku, Starosta Tczewski rozpoczął procedurę powołania Kapituły Nagród Starosty Tczewskiego w dziedzinie kultury na lata 2023 – 2028. Po otrzymaniu informacji na temat przedstawicieli Prezydenta Tczewa oraz Burmistrzów i Wójtów pozostałych gmin powiatu tczewskiego, na mocy Zarządzenia Nr 1/2023 z dnia 11 stycznia 2023 r. Starosta Tczewski w skład niniejszej Kapituły powołał:

- 1) Alicję Gajewską – przedstawicielka Starosty Tczewskiego,
- 2) Magdalenę Olszewską – Gibas - przedstawicielka Starosty Tczewskiego,
- 3) Gabrielę Makać – przewodnicząca Komisji Edukacji, Kultury, Sportu i Promocji,
- 4) Bożenę Szczepańską – przedstawicielka Prezydenta Miasta Tczewa,
- 5) Annę Czyżewską – przedstawicielka Burmistrza Miasta i Gminy Gniew,
- 6) Ewę Bartczak – przedstawicielka Wójta Gminy Subkowy,
- 7) Magdalenę Tkaczyk – przedstawicielka Wójta Gminy Morzeszczyn,
- 8) Piotra Łagę – przedstawiciel Burmistrza Miasta i Gminy Pelplin,
- 9) Tomasza Resmerowskiego – przedstawiciela Wójta Gminy Tczew.

Informacja na temat kultury w Powiecie Tczewskim za rok 2022

III. OTWARTE KONKURSY OFERT NA REALIZACJĘ ZADAŃ PUBLICZNYCH W ZAKRESIE ROZWOJU KULTURY

W 2022 roku Zarząd Powiatu Tczewskiego zrealizował 1 otwarty konkurs ofert na realizację zadań w zakresie rozwoju kultury w powiecie tczewskim. Konkurs ten organizowany przez Wydział Zdrowia, Spraw Społecznych i PFRON.

1) Otwarty konkurs ofert na realizację zadań w zakresie rozwoju kultury w powiecie tczewskim

Na otwarty konkurs ofert w 2022 roku wpłynęły 23 oferty, z czego do oceny merytorycznej przekazano 21 ofert. Łączna kwota wnioskowanych dotacji wyniosła **279 632 złotych**, natomiast na przyznanie dotacji w niniejszym konkursie w budżecie Powiatu Tczewskiego zaplanowano **90 000 złotych** (co stanowi ok. 32%).

W wyniku oceny konkursowej dofinansowanie przyznano następującym podmiotom:

Lp.	Oferent/ Tytuł zadania	Kwota wnioskowana	Kwota dofinansowania
1	Fundacja Promocji Sztuki im. Gabriela Faure z siedzibą w Kiełpinie <i>XXIV Międzynarodowy Festiwal Muzyki Organowej w Katedrze w Pelplinie</i>	15.000	15.000
2	Towarzystwo Miłośników Ziemi Tczewskiej z siedzibą w Tczewie <i>„Wydanie publikacji książkowej Romana Landowskiego „Głośnym echem powiało. Kociewskie sensacje sprzed lat”</i>	10.000	10.000
3	Tczewski Uniwersytet Trzeciego Wieku z siedzibą w Tczewie <i>Teatr TUTW</i>	9.800	9.800
4	Towarzystwo Miłośników Ziemi Tczewskiej z siedzibą w Tczewie <i>XIIV Festiwal Twórczości Kociewskiej im. Romana Landowskiego</i>	10.000	10.000
5	Stowarzyszenie Na Krańcu Świata z siedzibą w Tczewie <i>SAMBOR FESTIVAL TCZEW</i>	15.000	15.000
6	Zrzeszenie Kaszubsko - Pomorskie Oddział Kociewski w Pelplinie z siedzibą w Pelplinie <i>Bernard Sychta - językoznawca, literat, malarz</i>	8.600	7.000
7	Towarzystwo Przyjaciół Zabytków Pelplina z siedzibą w Pelplinie <i>Przegląd Zespołów Muzyki Dawnej w Bazylice Katedralnej w Pelplinie</i>	13.300	9.000
8	Stowarzyszenie na Rzecz Szkolnictwa Specjalnego w Tczewie z siedzibą w Tczewie <i>XVIII Międzynarodowy Przegląd Teatrów</i>	18.850	8.000

Informacja na temat kultury w Powiecie Tczewskim za rok 2022

	<i>Wspaniałych</i>		
9	Stowarzyszenie Operetka Wrocławska z siedzibą we Wrocławiu <i>Operetka na WYNOS!</i>	15.300	12.200
10	Stowarzyszenie Gniewski Uniwersytet Trzeciego Wieku z siedzibą w Gniewie <i>Ach jak przyjemnie, czyli seniorzy w kulturze</i>	8.950	6.000

3) Dofinansowanie wkładu własnego organizacji do projektów finansowanych z funduszy Unii Europejskiej i innych źródeł zagranicznych oraz z funduszy krajowych i regionalnych

W 2022 roku przyznano również 1 dotację na dofinansowanie wkładu własnego organizacji do projektów finansowanych z funduszy Unii Europejskiej i innych źródeł zagranicznych oraz z funduszy krajowych i regionalnych dla zadań z zakresu kultury. Dotacja w wysokości 2.000 złotych została przyznana Stowarzyszeniu „Szlaki Kulturowe” z siedzibą w Subkowach na realizację zadania pn. Aktywizacja turystyczna mieszkańców Powiatu tczewskiego na drogach Świętego Jakuba województwa pomorskiego.

IV. DOTACJE NA PRACE KONSERWATORSKIE, RESTAURATORSKIE LUB ROBOTY BUDOWLANE PRZY ZABYTKU WPISANYM DO REJESTRU ZABYTKÓW

Wnioski o dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane mogą składać podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych, zgodnie z zapisami uchwały Nr XX/111/12 Rady Powiatu Tczewskiego z dnia 28 lutego 2012 r., zmienionej uchwałą Nr XV/110/2016 z dnia 29 lutego 2016 r. W budżecie Powiatu Tczewskiego na 2022 rok na udzielenie dotacji zaplanowano kwotę 10 000 złotych. W 2022 roku na mocy uchwały Nr XLIII/252/2022 Rady Powiatu Tczewskiego z dnia 29 marca 2022 r. przyznano dotację w wysokości **7 656,75 zł Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Wojciecha w Gorzędzieju**. Dofinansowano prace konserwatorskich i restauratorskich figur św. Stanisława Biskupa i św. Wojciecha, będących elementami zabytku ruchomego w kościele parafialnym pw. św. Wojciecha w Gorzędzieju, tj.: późnomanierystycznego, drewnianego, złożonego ołtarza głównego z I poł. XVII wieku, z późniejszymi drewnianymi elementami rzeźbiarskimi w postaci ażurowych uch i dekoracji fryzu o motywach taśmowo-akantowych, zwiniętych wolutowo, z obrazem centralnym przedstawiającym św. Wojciecha, ujętym po bokach kolumnami o głowicach kompozytowych, na zewnątrz których stoją na postumentach figury św. Stanisława Biskupa i św. Wojciecha, z górną kondygnacją w postaci niszy, na której tle umieszczona została rzeźbiona postać św. Wojciecha z figurami klęczących aniołów po bokach, wpisanego do rejestru zabytków ruchomych województwa pomorskiego pod numerem B-204.

V. POZOSTAŁE WYDATKI W ZAKRESIE KULTURY REALIZOWANE PRZEZ WYDZIAŁ RADY, ZARZĄDU I ROZWOJU POWIATU

Budżet Wydziału w zakresie kultury wynosił na koniec 2022 roku **82.602,00 złotych** i został zrealizowany na poziomie **98,36%**. Środki finansowe zostały przeznaczone m.in. na:

- 1) Nagrody Finansowe Starosty Tczewskiego: **6.500 zł**
- 2) Zakup nagród w konkursach organizowanych i współorganizowanych przez Powiat: **6.875,43**
- 3) Zakup nagród i materiałów niezbędnych do organizacji imprez: **11.440,84**
- 4) Organizacja imprez i wydarzeń o charakterze kulturalnym: **56.429,01**

W ramach tych środków dofinansowano lub sfinansowano organizację m.in. takich wydarzeń, jak: Jarmark Cysterski w Pelplinie, Festiwal Grzegorza Ciechowskiego IN MEMORIAM, Tczewski Bal Świętych, Festiwal Muzyki Słowiańskiej, obchody Święta Konstytucji 3 Maja czy obchody 83. rocznicy wybuchu II wojny światowej.

Rok 2022 został ustanowiony przez Radę Powiatu Tczewskiego **ROKIEM IMIENIA JÓZEFA WYBICKIEGO**. Dokonano tego na mocy rezolucji Rady Powiatu Tczewskiego, przyjętej na sesji w dniu 25 stycznia 2022 r. Swoją decyzją Rada uzasadniła w następujący sposób:

„Józef Wybicki urodził się w wielodzietnej rodzinie Piotra i Konstancji Ostoja-Lniskiej, 29 września 1747 roku w Będominie niedaleko Kościerzyny. Wychował się w patriotycznej, tradycyjnej rodzinie na Pomorzu. Na Ziemi Pomorskiej spędził pierwsze 20 lat swojego 75. letniego, bogatego i różnorodnego życia. W sumie, jak konstatują autorzy jego biografii, „blisko 55 lat życia poświęcił Ojczyźnie”. Z kolei najwybitniejszy biograf J. Wybickiego, prof. Władysław Zajewski, jednym zwięzłym zdaniem napisał o nim: „działacz polityczny, publicysta, dramaturg, poeta”.

Pierwsze 20 lat życia Józefa Wybickiego poświadczają średniozamożny rodowód szlachty pomorskiej. Rodzina Wybickich była blisko związana z rodem kaszubskim Ostoja-Lniskich. O pozycji i randze rodziny Wybickich świadczy nie tylko pochodzenie, ale i związki społeczno-zawodowe w zawodach prawniczych, ojciec Piotr był sędzią ziemskim powiatu mirachowskiego. Bliskie były związki rodziny Wybickich z Kościołem. Młody Józef przez kilka lat wychowywał się i edukował u proboszcza Franciszka w Skarszewach. Mając lat 15, po ukończeniu Kolegium Jezuickiego w Starych Szkotach (obecnie Gdańsk-Orunia), został subdelegatem sądu grodzkiego w Skarszewach. Kolejną praktykę sądową odbywał w Poznaniu i Bydgoszczy. Wrota szerokiej kariery politycznej otworzyły się przed J. Wybickim, dnia 7 września 1767 roku, gdy na skonfederowanym sejmiku generalnym w Grudziądzu, został wybrany „na posła z okręgu kościerskiego w powiecie mirachowskim”.

Do heroicznej historii powszechnej przeszedł 20. letni poseł Józef Wybicki, 27 lutego 1768 roku, podczas zgłoszenia na obradach Sejmu na Zamku Królewskim, publicznego protestu przeciwko gwałtom ambasadora rosyjskiego Mikołaja Repnina na terenie Rzeczypospolitej. Protest młodego posła pomorskiego odbił się szerokim echem w społeczeństwie, i Królestwie. Udało się jemu ujść pościgowi wojsk rosyjskich i zarejestrować swój oficjalny protest parlamentarny. Przybycie J. Wybickiego do historycznego Baru, związało go na kilka lat z tym powstaniem, któremu przyświecały podstawowe idee: za „wolność i wiarę”. Należy podkreślić, że w animowaniu Konfederacji Pomorskiej J. Wybicki kilkakrotnie przebywał w Gdańsku.

Informacja na temat kultury w Powiecie Tczewskim za rok 2022

W podręcznikach i podstawowej literaturze eksponuje się udział Józefa Wybickiego we współtworzeniu Legionów Polskich we Włoszech (Lombardia), a w szczególności jako autora „Pieśni Legionów Polskich”, co miało miejsce w połowie lipcu 1797 roku w Reggio de Emilia. „Mazurek Dąbrowskiego” w kolejnych pokoleniach zyskiwał sławę i uznanie. Nie przypadkiem, w drugim roku rządu premiera Józefa Piłsudskiego (1927 r.), został ogłoszony przez właściwego ministra (spraw wewnętrznych) – oficjalnym hymnem Polski!

W powszechnej historii Józef Wybicki „zapisał się” jako aktywny uczestnik Konfederacji Barskiej (mianowany w niej oficjalnie dyplomatą i pułkownikiem), następnie sekretarz zbioru nowych praw Rzeczypospolitej - „Kodeks Zamoyskiego”, uczestnik „obiadów czwartkowych u króla” (Stanisława Augusta Poniatowskiego) – gdzie zyskał opinię „jednego z najzdolniejszych pisarzy w kwestiach ustrojowych i społecznych” (gł. publikacje: „Myśli polityczne o wolności cywilnej” 1775/1776 oraz „Listy patriotyczne” 1777/1778), reformator Akademii Wileńskiej z ramienia KEN (Komisji Edukacji Narodowej), współpracownik Ignacego Potockiego i ks. Hugona Kołłątaja podczas prac Sejmu Wielkiego (gdzie był plenipotentem miast), następnie współorganizator i generał w Powstaniu Kościuszkowskim (szczególnie wraz z gen. Janem H. Dąbrowskim w zdobyciu Bydgoszczy i Świecia), współorganizator Legionów Polskich (ceniony już wtedy przez gen. Napoleona Bonaparte), od 1806 roku jeden z najbliższych współpracowników „Cesarza Francuzów” (poświadczają to kilkakrotne narady

w Kamieńcu Suskim/Finckenstein), członek Komisji Rządzącej w Księstwie Warszawskim, wyróżnił się osobiście w obronie departamentu poznańskiego podczas wojny z Austrią w 1809 roku, następnie w lipcu 1812 roku oficjalnie przyjęty przez Napoleona w Wilnie jako reprezentant społeczności polskiej (u początków „drugiej wojny polskiej”); w kongresowym Królestwie Polskim został J. Wybicki wysoko doceniony i mianowany prezesem Sądu Najwyższego; zwolennik liberalnego kodeksu prawa cywilnego, autorytet w obronie rządów konstytucyjnych i autonomii w Królestwie Polskim (1815-1830).

Józef Wybicki zmarł 200 lat temu, dokładnie 10 marca 1822 roku, w Manieczkach (gmina Brodnica, pow. śremski, region wielkopolski) w 75 roku życia. Był uznanym orędownikiem państwowości polskiej. W społeczeństwie polskim cieszył się autorytetem, szacunkiem i uznaniem. Ale na pierwszym miejscu stawiał J. Wybicki służbę Ojczyźnie. Za wzór nowoczesnego i skutecznego państwa, wskazywał on na - Holandię, Anglię i Stany Zjednoczone.

W niepospolitej biografii Józefa Wybickiego (1747-1822), na czoło wybijają się trzy wartości o kapitalnych walorach ideowych i wychowawczych, takich jak: powszechna nowoczesna edukacja społeczeństwa, patriotyzm i bezinteresowne oddanie własnemu państwu i społeczeństwu. Ten bezinteresowny patriotyzm był doceniany przez ówczesnych politycznych architektów Europy, z cesarzem Napoleonem Bonaparte na czele.

(opracował Jan Kulas)”

Treść powyższej rezolucji została zaprezentowana w „Życiu Powiatu Tczewskiego”, na łamach mediów tradycyjnych, elektronicznych oraz społecznościowych.

W ramach obchodów przygotowano również kilka wydarzeń promujących nie tylko rocznicę urodzin autora hymnu narodowego, ale także 95. rocznicę ustanowienia Mazurka Dąbrowskiego hymnem narodowym Polski.

Informacja na temat kultury w Powiecie Tczewskim za rok 2022

3 maja, w ramach uroczystości z okazji Święta Konstytucji 3 Maja, na Skwerze Konstytucji w Tczewie, przy akompaniamencie Harcerskiej Orkiestry Dętej, Chóru Męskiego ECHO oraz przy udziale Zespołu „Fisolki”, goście uroczystości oraz mieszkańcy Powiatu wspólnie odśpiewali wszystkie 4 zwrotki Mazurka Dąbrowskiego.

Natomiast 29 września – w Subkowach, przy ul. Wybickiego, wspólnie z mieszkańcami Powiatu świętowaliśmy 275. Rocznicę urodzin autora słów hymnu narodowego. Uroczystość rozpoczął uroczysty przemarsz ulicą Józefa Wybickiego do Domu Kultury w Subkowach, gdzie wspólnie odśpiewano hymn państwowy. Na gości naszego dostojnego Jubilata czekało wiele atrakcji: urodzinowy poczęstunek, rozstrzygnięcie konkursu plastycznego, gra terenowa, fotobudka, konkurs na najlepszą grupową prezentację strojów z epoki, żywa lekcja historii z Bractwem KERIN oraz wspólne kolorowanie. W Powiatowym Konkursie Plastycznym pt. "Narysuj Hymn", skierowanym do uczniów szkół podstawowych z terenu Powiatu Tczewskiego, nagrodzono następujące osoby:

Kategoria - klasy I-III:

I miejsce - Antoni Chojnacki - Zespół Kształcenia i Wychowania w Kulicach,

II miejsce - Diana Burzyńska - Zespół Szkół w Subkowach,

III miejsce - Zofia Tomaszewska - Zespół Szkół w Subkowach,

III miejsce - Lena Zybur - Zespół Szkół w Subkowach.

Wyróżnienia:

Blanka Kowalska - Zespół Szkół w Subkowach,

Eryk Baczewski - Zespół Kształcenia i Wychowania w Kulicach.

Kategoria - Klasy IV-VI:

I miejsce - Julia Markowska - Sportowa Szkoła Podstawowa nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi w Tczewie

I miejsce - Zofia Kulwińska - Zespół Kształcenia Podstawowego i Przedszkolnego w Małej Słońcy,

II miejsce - Magdalena Grabowska - Zespół Szkół w Subkowach,

III miejsce - Agata Grucza - Zespół Kształcenia i Wychowania w Kulicach,

III miejsce - Jan Andrzejczak - Zespół Kształcenia Podstawowego i Przedszkolnego w Małej Słońcy,

Wyróżnienia:

Oliwia Rebell i Wiktoria Rybicka Szkoła Podstawowa nr 5 w Tczewie.

Tego dnia odbył się także konkurs na najlepszą grupową prezentację strojów z epoki „W stylu Mazurka Dąbrowskiego” dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych:

W kategorii szkół podstawowych zwycięzcami okazali się uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Małej Słońcy, a wyróżnienie Dyrektora Domu Kultury w Subkowach trafiło do reprezentacji Szkoły Podstawowej Nr 2 w Tczewie. W kategorii szkół ponadpodstawowych bezkonkurencyjne okazały się uczennice Zespołu Szkół Budowlanych i Odzieżowych w Tczewie

Na okoliczność urodzin Józefa Wybickiego grę terenową pn. *Jeszcze Polska nie umarła...* przygotowała Lokalną Organizację Turystyczną KOCIEWIE. Wyniki tej rywalizacji przedstawiały się następująco:

Informacja na temat kultury w Powiecie Tczewskim za rok 2022

Kategoria szkoły ponadpodstawowe:

I miejsce - "Curierzy" z I Liceum Ogólnokształcącego w Tczewie

II miejsce - "Junacy" z Ośrodka Szkolenia i Wychowania OHP w Tczewie

III miejsce - "WW Team" z Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Pelplinie

Kategoria szkoły podstawowe:

I miejsce - "Tygrysy" z Szkoły Podstawowej w Subkowach

II miejsce - "Wybickusie" z Szkoły Podstawowej nr 2 w Tczewie

Organizatorami wydarzenia byli: Powiat Tczewski, Gmina Subkowy, Parafia pw. Świętego Wojciecha w Gorzędzieju, Dom Kultury w Subkowach, Gminna Biblioteka Publiczna w Subkowach, Lokalna Organizacja Turystyczna KOCIEWIE, Zespół Szkół Ekonomicznych im. ks. Janusza St. Pasierba w Tczewie.

Pamięć o Józefie Wybickim uczcili również uczestnicy Rowerowego Rajdu Gwiazdzistego, którego trasa została zaplanowana przez Organizatora (LOT Kociewie) w taki sposób, aby przebiegała ulicami imienia Józefa Wybickiego w miejscowościach Tczew, Subkowy oraz Pelplin. W każdym z tych miejsc rowerzyści ozdobili tabliczkę z nazwą ulicy biało-czerwonym kotylionem oraz wykonali pamiątkowe zdjęcie.

Ponadto, w ramach obchodów Roku Józefa Wybickiego, w dniach 16 i 21 listopada 2022 r., odbyły się również prelekcje pt. "Ponadczasowe przesłanie dla narodu polskiego czwartej zwrotki Pieśni Legionów Polskich we Włoszech autorstwa J. Wybickiego" skierowane do młodzieży szkół ponadpodstawowych. Prelekcje miały miejsce w: I LO, II LO, Zespole Szkół Ekonomicznych, Zespole Szkół Budowlanych i Odzieżowych oraz w Zespole Szkół Technicznych. Prelekcje wygłosił Piotr Szubarczyk – publicysta historyczny, pracownik Oddziałowego Biura Edukacji Publicznej IPN w Gdańsku.

Zwieńczeniem tych działań był Powiatowy Konkurs Historyczny pt. „Od Wybickiego do Łaszewskiego. Kociewie w latach 1764 – 1920” skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu tczewskiego. Konkurs zawierał łącznie 50 pytań, w tym zarówno jednokrotnego wyboru, prawda/fałsz, jak również pytań otwartych. W konkursie wzięło udział łącznie 17 uczestników, którzy musieli wykazać się bardzo szeroką wiedzą historyczną.

Zwycięzcami Powiatowego Konkursu Historycznego pt. „Od Wybickiego do Łaszewskiego. Kociewie w latach 1764 – 1920” zostali:

1. miejsce – Michał Chrzonowski – Uniwersyteckie Katolickie Liceum Ogólnokształcące im. Św. Jadwigi Królowej w Tczewie
2. miejsce – Miłosz Galiński – I Liceum Ogólnokształcące im. Marii Skłodowskiej-Curie w Tczewie
3. miejsce – Kacper Citkowski - Uniwersyteckie Katolickie Liceum Ogólnokształcące im. Św. Jadwigi Królowej w Tczewie

Informacja na temat kultury w Powiecie Tczewskim za rok 2022

Laureaci pierwszych trzech miejsc otrzymali karty podarunkowe do sklepów Empik, vouchery do kina Helios i karnety na basen. Dodatkowo, każdy uczestnik konkursu otrzymał podziękowania oraz książki.

Konkurs odbył się w I Liceum Ogólnokształcącym w Tczewie. Podsumowania punktów oraz oceny odpowiedzi na pytania otwarte dokonali członkowie komisji konkursowej, w skład której weszli: dr Michał Kargul, dr Krzysztof Korda oraz Andrzej Demski.

Lata 2018 - 2022 to ważne rocznice związane z Odzyskaniem Niepodległości przez Polskę oraz powrotem Pomorza Gdańskiego (w tym Kociewia) do odrodzonego państwa polskiego, po 148 latach zaboru pruskiego (niemieckiego). Rada Powiatu Tczewskiego, w związku z tymi wydarzeniami oraz postaciami ważnymi dla historii państwowej oraz regionalnej (Józef Wybicki, Stefan Łaszewski, powstanie Szkoły Morskiej w Tczewie, powrót ziem powiatu tczewskiego do Macierzy) podejmowała rezolucje ustanawiające związane z nimi patronaty na kolejny rok kalendarzowy. Pojawił się zatem pomysł zorganizowania konkursu wiedzy historycznej „Od Wybickiego do Łaszewskiego. Kociewie w latach 1764 - 1920”. Obie postacie związane były swoim życiem i działalnością z Kociewiem oraz pracą w administracji publicznej co utwierdziło pomysłodawców w potrzebie zorganizowania takiego przedsięwzięcia. Inicjatorem konkursu był Radny Rady Powiatu Tczewskiego – Andrzej Demski.

W roku 2016 na mocy nowego statutu Powiatu Tczewskiego ustanowiono Święto Powiatu Tczewskiego. Święto Powiatu Tczewskiego obchodzimy od 2016 roku. Pomysł jego ustanowienia zapoczątkowała Przewodnicząca Rady Powiatu Tczewskiego - Barbara Kamińska. Po analizie wielu wydarzeń związanych z funkcjonowaniem administracji powiatowej na przestrzeni XX i XXI wieku, dokonanej we współpracy z doświadczonymi badaczami historii współczesnej, uznano że data 24 sierpnia będzie najwłaściwsza do ustanowienia tego święta, która związana jest z wydarzeniami z roku 1920, krótko po odzyskaniu przez Polskę niepodległości. W tym czasie, starszy referent Departamentu Sprawiedliwości Ministerstwa byłej Dzielnicy Pruskiej – Wacław Dytkiewicz (związany z Narodową Partią Robotniczą), został desygnowany na nowego Starostę w Tczewie i miał przejąć obowiązki od Bolesława Lipskiego. Podczas ich spotkania (21 sierpnia 1920 roku) ustalono, że oficjalne przejęcie administracji powiatu nastąpi z dniem 24 sierpnia. Dzień wcześniej Wacław Dytkiewicz miał czas na zaznajomienie się z pracownikami starostwa oraz strukturą urzędu. W dniu 24 sierpnia 1920 o godzinie 12:00 nastąpiło oficjalne przejęcie urzędu w sali posiedzeń Starostwa Powiatowego w Tczewie. Nowy starosta rozpoczął urzędowanie dzień później.

Z tej okazji 24 sierpnia 2022 r., w Villi „Leśne Ustronie” w Lubiszewie odbyła się IV uroczysta sesja Rady Powiatu Tczewskiego VI kadencji. Uroczystości rozpoczęły się od mszy św. w intencji mieszkańców i Samorządu Powiatu Tczewskiego Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia w Lubiszewie Tczewskim. Z uwagi na obchody „Roku Józefa Wybickiego”, twórcy "Pieśni Legionów Polskich we Włoszech", uroczystości rozpoczęły się od przedstawienia referatu okolicznościowego nt. sylwetki Wybickiego, który przygotował kurator oddziału Muzeum Hymnu Narodowego w Będominie – Przemysław Rey.

Informacja na temat kultury w Powiecie Tczewskim za rok 2022

Należy również podkreślić, że pomimo faktu, iż rok 2022 upłynął po części jeszcze w cieniu pandemii, można było zauważyć, że organizacja wydarzeń kulturalnych powoli wracała do formy sprzed pandemii. W roku 2022 udało się w pełnym zakresie zorganizować obchody „Święta Kociewia” podczas Jarmarku Dominikańskiego w Gdańsku w dniu 5 sierpnia 2022 r. Święto Kociewia to jedyne takie wydarzenie, które integruje Kociewiaków z trzech powiatów: starogardzkiego, tczewskiego oraz świeckiego, a ponadto ukazuje kulturę tego pomorskiego Regionu mieszkańcom Gdańska i turystom. Wydarzenie rozpoczął Korowód Kociewski, który przeszedł ulicami Głównego Miasta – od Bramy Zielonej na Targ Rybny, gdzie odbyła się kolejna część Święta Kociewia, czyli Unikaty z Kociewia. Unikaty to prezentacja muzyków z regionu na scenie, a także kramy z rękodziełem, warsztatami, lokalnym jedzeniem przygotowanym przez Koła Gospodyń Wiejskich, pokazy rycerskie, animacje dla najmłodszych i wiele innych.

Ostatnim elementem Święta Kociewia był finał wystawy Kociewie ART w Nadbałtyckim Centrum Kultury. W Ratuszu Staromiejskim swoje prace zaprezentowali: Joanna Czarnecka, Agnieszka Jarosz oraz Józef Olszynka. Całość uświetnił pokaz mody kolekcji sukien „Awangarda Kociewska” Kamili Froelke – projektantki, której kreacje pojawiały się na wybiegach w Nowym Jorku, Berlinie czy Mediolanie. Natomiast w Grucznie (powiat świecki), przy okazji Festiwalu Smaku, odbyła się 3. edycja Walnych Plachandrów Kociewia. W 2022 roku Powiat Tczewski włączył się także w organizację Sympozjum Kulinarnego „O jeściu na Kociewiu”, a także brał udział w Pomorskim Święcie Plonów.

Naczelnik Wydziału
Rady, Zarządu i Rozwoju Powiatu

Magdalena Olszewska - Gibas